

Zestaw radiowęzłowy ZR-04

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:

lata 80. XX w.

Miejsce powstania:

, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:

wys.: 400 mm, sze.: 480 mm, gł.: 350 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i

Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane

obektu: domena publiczna. Opis

kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL

(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -

Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 1683/V/424

SŁOWA KLUCZOWE

biuro, dźwięk, elektronika, fale radiowe,

fonografia, komunikacja, kopiowanie,

łączność, muzyka, nagłośnienie, nośnik,

ochrona przeciwpożarowa, odtwarzanie

dźwięku, odtwarzanie obrazu, pomoce

naukowe, praca biurowa, prąd, PRL,
propaganda, przemysł, radio, reklama, sprzęt
RTV, ulica, urządzenia biurowe, wzornictwo
polskie, zapis dźwięku, turystyka

OPIS

Zestaw radiowęzłowy ZR-04 był produkowany w latach 80. XX wieku przez Zrzeszenie Przedsiębiorstw Przemysłu Elektronicznego Unitra. Był to okres schyłkowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, co miało przełożenie na skalę i sposób produkcji dóbr konsumpcyjnych. Społeczeństwo ubożało, a gospodarka krajowa mierzyła się z licznymi problemami. Tym samym okres ten dla przemysłu elektrotechnicznego wiąże się z wyraźnym spowolnieniem w porównaniu z dynamicznym rozwojem w latach 70. XX wieku. Zestaw radiowęzłowy ZR-04 jest materialnym świadectwem tego stanu. Nie jest oryginalnym urządzeniem, zaprojektowanym od podstaw, ale aparatem skonstruowanym z nadwyżek produkcyjnych. W jednym korpusie zamknięto kilka urządzeń spełniających komplementarne funkcje – każde z nich było produkowane przez inne przedsiębiorstwo wchodzące w skład Unitry. W zestawie radiowęzłowym ZR-04 znalazły się: magnetofon MK 232P Automatic, produkowany przez zakłady Unitra Lubartów na licencji Grundiga; radio samochodowe Safari 5 SMP 502, pochodzące z fabryki Diora w Dzierżoniowie; gramofon G-902fs Emanuel Łódzkiej Foniki oraz wzmacniacz Elektronika. Zestaw radiowęzłowy to podstawowa część systemu radiofonii przewodowej. Stanowi stację wyjściową pozwalającą na stworzenie, nadanie i wzmocnienie programu w formie sygnałów elektrycznych przesyłanych za pomocą kabli do urządzeń odbiorczych, takich jak głośniki. Wspomniany zestaw pozwala na obsługę zespołu urządzeń nagłośnienia wbudowanego w infrastrukturę budynków użyteczności publicznej, takich jak szkoły, internaty, urzędy, dworce czy też takich, których działalność związana jest z życiem społecznym – zakładów pracy, więzień, lub sklepów wielkopowierzchniowych. Tym samym radiowęzeł, za pomocą urządzeń wbudowanych, jak również dzięki możliwości podłączenia mikrofonu, pozwala na przekazywanie złożonych treści wykorzystujących bezpośrednio komunikaty i nagrania muzyczne. Pojawienie się urządzeń tego typu przypada na lata 20. XX wieku, kiedy opracowano pierwsze głośniki tubowe i megafony, wykorzystane niemal od razu do nagłośnienia miejsc publicznych, takich jak place zgromadzeń czy stadiony. Wraz z rozwojem urządzeń nagłaśniających dających się wykorzystać w salach kinowych, pracowano nad systemami wzmacniania sygnału elektrycznego, co pozwoliło na zwielokrotnienie siły głosu. W tym czasie system radiowęzłowy wprowadzono do szkół w Stanach Zjednoczonych, zaś w Związku Radzieckim wykorzystywano go na potrzeby propagandy w zakładach pracy, na ulicach i w kotłochach (stąd proste głośniki z pokrętką regulacji siły głosu nazywa się kotłochodnikami). W krajach socjalistycznych systemy takie miały szerokie zastosowanie od lat 50. do lat 70. XX wieku, kiedy zaczęły je wypierać nowe środki komunikacji. Opracowanie: Filip Wróblewski